

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

24 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de inculpat, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21 mai 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2014, în cauză penală în privința lui

Manolii Andrian Mina, născut la 14.09.1986, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Voluntarilor 18/3, ap.3.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 27.01.2014 – 21.05.2014;*
2. *Instanța de apel: 24.06.2014 – 08.12.2014;*
3. *Instanța de recurs: 26.03.2015 – 24.06.2015.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 mai 2014, Manolii Andrian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 9 (nouă) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de administrarea bunurilor altor persoane pe un termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 84 alin.(4) Cod penal, i-a fost adăugat parțial la pedeapsa stabilită, partea neexecutată aplicată prin încheierea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 21.03.2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 9 (nouă) ani și 2 (două) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de administrare a bunurilor altor persoane pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Cibotărică Victor privind încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța în ordinea civilă.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, inculpatul Manolii Andrian, acționînd cu intenție directă, avînd calitatea de autor, prin participație complexă cu Nasaev Ruslan și alte persoane neidentificate, în calitate de organizatori, și Dubalari Andrei în calitate de autor, la data de 27.04.2011, în jurul orei 21:45, urmărind scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, aflîndu-se pe str. Alba Iulia, 81/4, mun.

Chișinău, prin înșelăciune, sub pretextul încheierii unui contract de locațiune cu cet. Cibotărică Victor a automobilului de model „CHRYSLER SEBRING” cu numărul de înmatriculare K AN 120, anul fabricării 2010, a achitat suma de 100 dolari SUA și 1000 lei pentru locațiunea automobilului, primindu-l în folosință, după care nu a respectat obligațiile asumate în contractul de locațiune a mijlocului de transport nr. 23 din 27.04.2011 încheiat cu Cibotărică Victor, ilegal însușind automobilul de model „CHRYSLER SEBRING” cu numărul de înmatriculare K AN 120, la preț de 15 000 euro, care conform cursului oficial al BNM constituie echivalentul a 253 350 lei, cauzând astfel părții vătămate Cibotărică Victor o daună materială în proporții deosebit de mari.

În drept, aceste acțiuni ale inculpatului au fost încadrate de către instanța de fond în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată în termen cu apeluri de către inculpatul și apărătorului acestuia, Brăteanu V., solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Manolii Andrian să fie achitat de învinuirea înaintată, invocând că sentința de condamnare se bazează doar pe presupuneri, fiind grav încălcat principiul prezumției nevinovăției.

În opinia apelanților instanța de fond nu a examinat minuțios circumstanțele cauzei și nu a apreciat probele administrate și cercetate în cadrul instanței de judecată prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, deoarece cumulul de probe prezentate de către procuror în sprijinul învinuirii nu demonstrează vina inculpatului în cele incriminate, ci dimpotrivă nevinovăția acestuia (indicând în acest sens asupra depozițiilor martorilor și faptul că contractul de locațiune a fost încheiat cu Dubălari A. și nu cu Manolii A.). Astfel, menționând că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii imputate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2014 au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Manolii A. și a apărătorului acestuia Brăteanu V., menținând sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 mai 2014, ca legală și întemeiată.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Manolii Andrian de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Vinovăția acestuia, fiind dovedită prin declarațiile părții vătămate Cibotărică V., martorilor Nasaev R., Crăciun I., Ciobanu Al., Diacenco I., Dubălari A., date în cadrul urmăririi penale și în ședința instanței de fond, fiind verificate prin darea citirii lor în cadrul ședinței instanței de apel, precum și prin probele materiale administrate la urmărirea penală și examinate în cadrul cercetării judecătorești, cum ar fi:

- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 05.12.2011, prin care martorul (părții vătămate) Creciun I. l-a recunoscut pe Nasaev R. (f. d. 191, vol. I);
- procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 06.01.2012, prin care Nasaev R. l-a recunoscut pe Manolii A., ca fiind persoana care a luat automobilul de model „CHRYSLER SEBRING” (f. d. 221, vol. I);
- contractul de locațiune nr. 23 din 27.04.2011, încheiat între Cibotărică V. și Dubalari A. (f. d. 172-173, vol. I).

Instanța de apel a considerat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, urmează a fi apreciată ca libertate de mărturisire împotriva sa, consfințită la art. 21 Cod de procedură penală, care nu echivalează cu achitarea inculpatului, deoarece în cursul judecării cauzei au fost prezentate probe, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Manolii A. în săvârșirea escrocheriei cu cauzarea de daune în proporții mari părții vătămate.

Colegiul penal a menționat că, la judecarea apelurilor, apărarea nu a solicitat reaudierea martorilor și a părții vătămate, declarațiile cărora le invocă ca fiind confirmatoare a nevinovăției inculpatului Manolii A., totodată nu a solicitat administrarea și nici nu a prezentat alte probe, ce ar dovedi nevinovăția inculpatului, iar în caz de imposibilitate a administrării lor, nu a solicitat acordarea de ajutor de către instanță în acest sens.

Astfel, argumentele apelanților în ce privește declarațiile martorilor și a părții vătămate, care confirmă nevinovăția inculpatului, au fost considerate de instanța de apel declarative și lipsite de suport probatoriu, deoarece cele relatate în apelul declarat de partea apărării sunt niște fraze rupte din contextul declarațiilor date de martorii Nasaev R., Ciobanu Al., Diacenco I., Creciun I. și partea vătămată Ciubotărică V., declarațiile cărora dimpotrivă demonstrează indubitabil vina inculpatului Manoli A. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic argumentele avocatului Brăteanu V. cu referire la faptul lipsei în acțiunile incriminate inculpatului Manoli A. a elementelor constitutive al infracțiunii de escrocherie, astfel că în sensul dat s-a constatat cu certitudine, că fapta inculpatului Manoli A. conține latura subiectivă, adică, urmărind scopul de cupiditate, la momentul primirii automobilului de la partea vătămată, asumându-și un angajament declarativ și fictiv, inculpatul avea intenția să-l sustragă ilicit, ceea ce a și făcut. La fel, fapta conține latura obiectivă a infracțiunii imputate, adică s-a constatat cu desăvârșire înșelăciunea din partea inculpatului, care sub pretextul încheierii unui contract de locațiune cu partea vătămată, a prezentat vădit fals realitatea, a ascuns faptele și circumstanțele care trebuiau comunicate în cazul săvârșirii cu bună-credință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale, astfel fiind transmis automobilul benevol inculpatului de către victima, indusă în eroare prin înșelăciune.

Instanța de apel de asemenea a conchis că Manoli A. în baza unei legături subiective cu acțiuni de executare, a contribuit în mod nemijlocit, la deposedarea părții vătămate de automobilul ce-i aparținea, acțiuni organizate și dirijate de inculpatul Nasaev R., în cauza dată avînd calitatea de martor, și de alte persoane

privitor la care cauzele penale sînt disjuncte, astfel existînd la caz o operare intenționată la săvîrșirea escrocheriei imputate acestuia.

Instanța de apel a mai reținut și faptul că, după realizarea intenției de către Manolii A. și complicii săi, Nasaev R., Covalschii V., Bujor V., Pașa I. și Dubalari A., și depunerea plîngerii de către partea vătămată de sesizare a acțiunilor ilegale organelor competente, inculpatul Manolii A. a părăsit teritoriul țării, fapt confirmat prin ordonanța procurorului din 31 mai 2012 (f. d. 1, vol. I) privind disjungerea cauzei penale în privința acestuia și a complicilor săi, și numai după ce a fost reținut și diferit justiției a declarat că nu a avut ca scop eschivarea de la organele de urmărire penală și nu a participat la săvîrșirea infracțiunii imputate.

Verificînd legalitatea stabilirii pedepsei, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond i-a stabilit o pedeapsă echitabilă, ținînd cont de criteriile generale ale individualizării pedepsei, și anume, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, care face parte din categoria infracțiunilor deosebit de grave, de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina. Circumstanțe atenuante nu au fost reținute, dar drept circumstanță agravantă a fost reținută - săvîrșirea infracțiunii de către persoană care anterior a fost condamnată.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpat, care solicită casarea acesteia, precum și a hotărîrii primei instanțe, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărîri de achitare, invocînd drept temei art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală și indicînd motive identice celor din cererea de apel (f. d . 55-60, Vol. II).

Suplimentar, recurentul consideră că instanța de apel eronat a constatat că apărarea nu a solicitat reaudierea martorilor și a părții vătămate, declarațiile cărora le invocă ca fiind confirmare a nevinovăției inculpatului Manolii A., menționînd faptul că în apelurile declarate cît și în cadrul ședințelor în instanța de apel s-a motivat clar că aceste probe, reținute de instanța de fond la baza sentinței, nu pot constitui temei de condamnare, deoarece nu sunt pertinente, concludente și utile.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia, cu menținerea hotărîrii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

8.1. Recurentul invocă drept temei pentru recurs pct. 6) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă nu face trimitere la vreun temei concret pentru declararea recursului din cele patru prevăzute exhaustiv în punctul indicat, astfel, că Colegiul penal, analizînd decizia atacată, conchide că toate temeiuri prevăzute de norma menționată supra, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului

declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzînd motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În aceste condiții instanța de recurs consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

În această ordine de idei, Colegiul remarcă că potrivit normelor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin.(8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

8.2. Referitor la temeiul invocat de către recurent în sensul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, atunci cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii*, Colegiul penal menționează că, acest temei include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

În conformitate cu materialele cauzei inculpatul Manolii Andrian a fost pus sub învinuire, recunoscut vinovat și condamnat de instanța de fond în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune, săvîrșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari*.

Colegiul penal consideră că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărîrea primei instanțe, constatînd că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizînd obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionînd asupra vinovăției inculpatului Manolii Andrian de săvîrșirea infracțiunii imputate, motivîndu-și soluția în acest sens (pct.5 din prezenta decizie).

Instanța de recurs reiterează că cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, cercetate în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond, și verificate în instanța de apel, confirmă cu certitudine că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează că potrivit dispoziției art. 190 alin.(1) Cod penal, ca escrocherie se consideră faptele de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin *dobândire ilicită a bunurilor* se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Prin *înșelăciune* se înțeleg acțiunile (mai rar inacțiunea) făptuitorului de a duce în eroare, de a amăgi proprietarul prin prezentarea ca adevărate a unor fapte, evenimente sau prezentarea ca mincinoase a unor fapte, evenimente, dar care corespund adevărului sau prin tănuirea (necomunicarea) unor împrejurări care făptuitorul era obligat să le comunice.

Prin *abuz de încredere* făptuitorul folosește, în scop de a obține un bun material (bani), relațiile de încredere, de bunăvoință, de sinceritate, de siguranță a proprietarului ori a altei persoane cu drept de-a dispune de bunuri. Încrederea poate fi rezultatul diferitor circumstanțe, împrejurări în legătură cu serviciul făptuitorului, de rudenie ori de prietenie cu partea vătămată. Încrederea mai poate rezulta și din relațiile contractuale a proprietarului cu făptuitorul.

În speța dată, s-a constatat cu certitudine că inculpatul Manolii Andrian, acționând cu intenție directă, având calitatea de autor, prin participație complexă cu Nasaev Ruslan și alte persoane neidentificate, în calitate de organizatori, și Dubalari Andrei în calitate de autor, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, a încheiat cu cet. Cibotărică Victor contract de locațiune a automobilului de model „CHRYSLER SEBRING” cu numărul de înmatriculare K AN 120, și ulterior, primindu-l în folosință, nu a respectat obligațiile asumate în contractul de locațiune a mijlocului de transport și ilegal l-a însușit.

Colegiul penal reține faptul că, temeiurile invocate de recurent au fost obiect de studiu la judecarea cauzei în instanța de fond și în instanța de apel, deoarece sunt identic formulate în cererea de apel și în cererea de recurs.

8.3. Referitor la argumentul recurentului în ce privește faptul expunerii eronate de către instanța de apel prin constatarea că la judecarea apelurilor, apărarea nu a solicitat reaudierea martorilor și a părții vătămate, declarațiile cărora le invocă ca fiind confirmare a nevinovăției inculpatului Manolii A., Colegiul penal reține că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 08 decembrie 2014, întocmit în instanța de apel, nici inculpatul și nici apărătorul acestuia nu au făcut cereri, demersuri, nu au invocat probe noi, declarând că nu doresc să fie cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță (f. d. 112;114-115, Vol. III), careva obiecții ale apărării asupra procesului-verbal al ședinței de judecată n-au fost formulate.

Astfel, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și pct. 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite careva erori de drept în speța examinată. Prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de inculpatul Manolii A., se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de inculpatul **Manolii Andrian Mina** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2014, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 24 iulie 2015.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir